

Kuźmina, Dariusz

"Joachim lelewel księgoznawca,
bibliotekarz, bibliograf", pod red. M.
Biernackiej, Warszawa 1993 : [recenzja]

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 38/4, 151-152

1993

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Wymieńmy dwa: Pierwszym byłoby bardzo jej potrzebne opracowanie najpierw repertorium (późno-) antycznego i średniowiecznego piśmiennictwa geograficznego, w możliwie szerokim średniowiecznym znaczeniu tego pojęcia, a następnie — dziejów poszczególnych gatunków czy odłamów tego piśmiennictwa¹⁷. Drugi natomiast kierunek, dostrzegany zarówno przez R. Simka jak von den Brincken, ale jak dotąd najdobitniej akcentowany przez takich uczonych jak Jacques Le Goff czy Aron Guriewicz¹⁸, to miejsce „geografii” w całości kształcie światopoglądu ludzi średniowiecza.

Jerzy Strzelczyk
(Poznań)

Joachim Lelewel księgoznawca, bibliotekarz, bibliograf, pod red. M. Bierackiej, BUW, Warszawa 1993, ss. 435, ilustr.

W roku 1986 gdy przypadała dwusetna rocznica urodzin Joachima Lelewela, Biblioteka Uniwersytetu Warszawskiego i Instytut Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej zorganizował Międzynarodową Sesję Naukową poświęconą działalności Lelewela jako księgoznawcy, bibliografa i bibliotekarza. Publikacja, która stanowi trwały zapis sesji ukazała się po przeszło sześciu latach oczekiwania. Biorąc pod uwagę trudności finansowe instytucji budżetowych należy jednak uznać za sukces, iż ta praca tak długo oczekiwana przez środowisko bibliologów ujrzała światło dzienne.

Zasadniczym walorem tej pozycji jest nowe oblicze Joachima Lelewela, jakiego przeciętny czytelnik nie miał możliwości poznać. Znany był głównie jako działacz polityczny, zapomniany był jako człowiek pracy naukowej.

Referaty i komunikaty, które zostały wygłoszone na sesji lelewelo-

17 O ile wiadomo, nad taką monografią poraduje w Paryżu Patrick Gautier Dalché (zob. recenzję jednej z ważnych prac tego autora: „Kwart. Hist. Nauki i Techniki” 35, 1990, nr 2-3, s. 385-391).

18 Por. choćby A. Guriewicz: *Kategorie kultury średniowiecznej*, Warszawa 1976, oraz jego przedmowę do wymienionego w przypisie 9 rosyjskiego tłumaczenia książki Wrighta, s. 3-13.

wskiej uporządkowano w trzy grupy tematyczne: człowiek, środowisko, dzieła; dziedzictwo intelektualne Joachima Lelewela; pamiętniki lelewelowskie w bibliotekach.

Treść całego tomu zawiera stosunkowo wiele powtórzeń, niektóre wątki z życia i działalności naukowej Joachima Lelewela powracają kilkakrotnie. Stanowi to jedyny mankament całej publikacji, która ze względu na swój charakter stanowi zwarty zapis sesji. Szkoda również, iż zamieszczono tylko streszczenie zaprezentowanego po raz pierwszy na sesji, po odczytaniu z rękopisu przez M. Biernacką *Projektu utrzymania i urzędzenia biblioteki Joachima Lelewela*.

Cała publikacja została bardzo starannie przygotowana. Tom jest zaopatrzony w katalog wystawy jaka towarzyszyła sesji lelewelowskiej oraz kilka fotografii obrazujących treść prezentowanych tam lewelianów.

Artykuły litewskich autorów wskazują na dość duże zainteresowanie Lelewem u naszych wschodnich sąsiadów, co może stanowić wspólną płaszczyznę dalszych badań.

Profesor Radosław Cybulski we wstępie napisał „Oddajemy go (tom studiów) do rąk Czytelników z nadzieją, że będzie inspirować dalsze badania i studia nad księgoznawczą działalnością Lelewela”.

Nie ulega najmniejszej wątpliwości, iż takie właśnie zadanie omawiana publikacja już spełniła ukazując Lelewela jako księgoznawcę, bibliotekarza i bibliografa.

Dariusz Kuźmina
(Warszawa)

Studia nad przeszłością i dniem dzisiejszym Uniwersytetu Wrocławskiego, t. I Wrocław 1989, ss 352; *Studia i materiały z dziejów Uniwersytetu Wrocławskiego*, t. II Wrocław 1993 ss. 285.

Wrocławska wszechnica uzyskała nową serię, tym razem poświęconą jej własnym dziejom. Różnice tytułów między tomami wskazują na to, że w chwili jej powstawania koncepcja całości nie była całkowicie skryształizowana. Przeprowadzona modyfikacja tytułu tomu drugiego wydaje się być korzystna. Teraz jest on bardziej zwarty, a zarazem pojemny. Obie książki ukazały się pod redakcją T. Kulak i W. Wrzesińskiego, w obu powtarzają się nazwiska niektórych autorów. Świadczy to, że powstał już